

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv
Jesenja sesija

Komisija za spoljne poslove, dijaspore i strateških investicija
Sednica br. 31
Priština, dana 02.10.2018, u 13:00 časova
Zgrada Skupštine, sala N-303

Z a p i s n i k

Sednici su prisustvovali: Vjosa Osmani-Sadriu, Time Kadrijaj, Danush Ademi, Fitore Pacolli, Dukagjin Gorani, Doruntinë Maloku-Kastrati, Evgjëni Thaçi-Drăgusha i Zafir Berisha.

Odsutni: Glauk Konjufca, Elmi Reçica i Srđan Mitrović.

Učesnici iz MDSI: Dardan Gashi, zamenik Premijera i ministar Dijaspore i strateških investicija sa saradnicima: Lorik Pustina, Shyhrete Gosalci i Burim Krasniqi.

Ostali učesnici: Egnesa Vitia, SK; Diellza Luzha, KDI; Marigonë Drevinja, PSD-Skupština; Lira Haxhijakupi i Fjolla Vukshinaj, Germin i medije.

Iz kancelarije Komisije: Minire Hasani i Manush Krasniqi.

Sednicom je predsedavala: Vjosa Osmani-Sadriu, predsednica komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika sa održanih sednica dana 19, 25, 31. jula i 20. septembar 2018. godine;
3. Izveštavanje ministra Ministarstva dijaspore i strateških investicija. g. Dardan Gashi, vezano za Zakon o Dijaspori i o ostalim pitanjima u delatnosti ministarstva.
4. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda

Predsednica je konstatovala da je komisija usvojila dnevni red.

2. Usvajanje zapisnika sa održanih sednica dana 19, 25, 31. jula i 20. septembar 2018. godine;

Predsednica je konstatovala da je komisija usvojila zapisnike sa održanih sednica dana 19, 25, 31. jula i 20. septembra 2018. godine.

3. Izveštavanje ministra dijaspore i strateških investicija, g. Dardan Gashi, vezano za Zakon o Dijaspori i o ostalim pitanjima u delatnosti ministarstva

Dardan Gashi razjasnio je da je došlo do nesporazuma zahteva ministarstva tokom sesije Komisije o Javnoj Upravi, lokalnu samoupravu i medije Skupštine Kosova, koji se ticao posebnog kanala za dijasporu, jer ideja je bila da između Republike Kosova i one Albanije, odnosno između dveju javnih emitera se stvori poseban kanal obeju javnih emitera za potrebe dijaspore. Na tom sastanku rečeno je da se odbila ideja postojanja jedne posebne redakcije van Kosova i Albanije koja bi stvorila dodatne troškove. Što se tiče Nacrt Zakona o Dijaspori naveo je da su Vlada Kosova i Albanije prošle godine potpisale jedan sveobuhvatni sporazum koji se tiče zajedničkih aktivnosti u dijaspori i da jedan od razloga izmene i dopune zakona su baš te aktivnosti koje takođe obuhvataju ideju televizije. Naveo je da Kulturni centri nisu uspeli da funkcionišu i tako su zatvoreni. Dalje je on obavestio da sa novim zakonom iste će postati institucionalizovane i biće otvorene zajedno sa Republikom Albanije. U vezi sa službenicima koji će raditi u ovim centrima naveo je da se zahtevalo da isti budu službenici Vlade s diplomatskim statusom. On je predložio da se odredi datum o organizovanju zajedničkih javnih debata koje će se održati van Kosova i da se poseti dijaspora kako bi se diskutovalo o Nacrt zakonu. Isto tako predložio je da tokom ovih sednica da se diskutuje i o obuhvatanju dijaspore u političkom životu kao i u budućim izborima, bilo to lokalnim ili onim centralnim.

Vjosa Osmani-Sadriu, što se tiče televizije dijaspore, izrazila je mišljene da je neophodno da se održi sastanak obeju komisija, ovo pitanje se ne tiče samo medija, već dotiče i funkcionisanje dijaspore. Ona je obavestila da je patrija, koju ona predstavlja podržala stvaranje posebnog kanala za dijasporu i da se treba naći bolja i lakša mogućnost koja neće stvoriti velike finansijske troškove. Što se tiče diplomatskog statusa članova kulturnih centara postavila je pitanje da li su koordinisani sa MIP-om i da li je ovo pitanje obuhvaćeno u novom zakonu pošto se već izrađuje novi zakon o spoljnoj službi.

Dardan Gashi, što se tiče funkcionisanja kulturnih centara, obavestio je da su bili na nivou NVO-a, ali nisu bili registrovani kao NVO-i u državama u kojima su delovali. Šta više, obavestio je da sa novim zakonom, rukovodilac Kulturnog Centra biće službenik Ministarstva dijaspore i strateških investicija, ali koji se nadovezuje u diplomatskom smislu sa ministarstvom inostranih poslova, shodno sa ambasadam naše države. Zajedno sa MIP, naveo je, izradio se jedan memorandum o saradnji, koji će biti potpisan nakon usvaja zakona. Ministar je takođe obavestio da su se dogovorili sa ministrom finansija da 5 pozicija budu obuhvaćene u budžetu MDSI sa stalnim statusom i da Republika Albanije će takođe predložiti 5 pozicija na taj način da se počne raditi na ovom projektu sledeće godine. Vezano za javne konsultacije van Kosova rekao je da su predložene države gde se misli da je bitno razviti se iste i da su datumi alternativni za njihovo organizovanje. Vezano za troškove, MDSI je predvidelo da se nešto od troškova preduzme od budžeta ministarstva. Ideja ovih javnih konsultacija jeste, naveo je, održavanje dveju debata, jedna vezana za Nacrt Zakon i druga o učešću dijaspore u državnim institucijama.

Time Kadrijaj navela je da, znajući da ovaj Nacrt Zakon treba da prođe kroz ovu komisiju, ovo je dobra alternativa gde prethodno možemo stupiti sa javnim debatama, na taj način da kada se prosledi zakon u Skupštini s istim lakše postupimo. Kadrijaj je navela da pošto je u toku izmena i dopuna Zakona o Dijaspori i Zakona o Ministarstvu inostranih poslova i Diplomatske službe, mi možemo oba zakona tretirati na takav način da ne postoje preklapanje među njima. Ona je iskazala mišljenje da pošto je u toku izrada strategije o dijaspori, komisija može dati svoj doprinos u izradi iste, i da obuhvatanje CIK-a je dobra ideja, pošto su postojali defekti i iskomplikovala se mogućnost glasanja van države. Vezano za televizijski kanal, javila je da na sastanku sa predstavnicima dijaspore njihova zabrinutost je bila nedostatak jednog televizijskog kanala i na istom se podržala ideja stvaranje jednog kanala za dijasporu.

Fitore Pacolli, u vezi sa Nacrt zakonom, rekla je da je dosta manjkav, ima dovoljno prostora za poboljšanje i postoje brojna nerešena pitanja u ovom Nacrt Zakonu. Pozivajući se na nacrt dokument objavljen na veb stranici ministarstva, gde se navodi “dodaj i Zeleni karton kao ideju i banku za dijasporu“, navela je da to nije dobro isplanirano pošto nije jasno isplanirano kakva banka to treba da bude za dijasporu i šta će se raditi sa Zelenim kartonom. Vezano za kulturne centre rekla je da neko treba preduzeti odgovornost zašto su uspostavljeni isti centri na takav način i nisu uspeli i da se treba velike pažnje pridati na tome kakve centre uspostaviti u buduće. Ako se ovi centri rukovode od strane pripadnika MDSI ili Vlade postoji opasnost da se isti zloupotrebe i da se dijaspora kontroliše putem upravljanja ovih centra, navela je Pacolli. Ona je predložila da se kao primer uzme “British Council“ koji nezavisno deluje od političkih partija. Pacolli je pri tom dodala da se stvara prostor za zloupotrebu ovih centara i da isti trebaju nezavisni biti od Vlade i političkih partija. Šta više, navela je da je u redu da se isti nadgledaju od strane Vlade, ukoliko se primeni plan koji cilja Vlada, međutim ako Centar imenuje svoje ljude, onda isti će se zloupotrebiti od strane političkih partija na vlasti.

Dardan Gashi, vezano za Nacrt Zakon, naveo je da mogu postojati manjci i da Zeleni Karton nije izričito bio problem ministarstva. Dodao je da MDSI je dobrovoljno uzelo nad sobom pitanje Zelenih Kartona i da su stvorili nekoliko olakšica za sunarodnike u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Dalje je ministar obavestio da nisu postigli rešiti pitanje Zelenog Kartona i da njegovo uvrštavanje u Zakonu zajedno sa Bankom za dijasporu je postavljeno u cilju obavezivanja Vlade da se s istim pitanjem pozabavi. Što se tiče imenovanja u kulturnim centrima naveo je da razume zabrinutost poslanice Pacolli, dodavši da su se na isti način izabrali i ambasadori i konzuli i da rukovodilac jednog centra nema velike razlike od jednog ambasadora ili konzula. Šta više naveo je da je isključena mogućnost da ide neko sa Kosova, zbog naplaćivanja stanovanja i ostalih troškova. Rukovodioci centara biće lica iz dijaspore koji tamo žive i koji će podneti zahtev za rukovodstvo jednog centra i koji neće biti karijerine diplomate.

Evgjeni Thaçi-Drăgusha, u svojstvu predsedavajuće radne grupe za nadzor primene Zakona o dijaspori, izrazila je zahvalnost na saradnji i spremnosti članova ministarstva da se sastanu i odgovore na postavljena pitanja od strane grupe. Što se tiče javnih rasprava bila je mišljenja da se treba više usredsrediti na novom zakonu i obavestila da vezano za nadzor trenutnog zakona, radna grupa je spremna da predstavi izveštaj pred komisijom nakon završetka nekih postupaka. Vezano za televizijski kanal za dijasporu rekla je da je bilo poteškoća sa primenom trenutnog zakona vezano za programsku šemu 6-9% i da se treba naći bolje rešenje vezano za ovo pitanje. Što se tiče zatvaranja kulturnih centara postavila je pitanje da li je zakonski moguće da se isti zatvore, i da li isto dovodi do posledica i da li će se iste revitalizovati? Iskazala je mišljenje da će se novi zakon pripremiti na dugoročan period nezavisno toga ko će biti na vlasti i treba se naći najbolje rešenje kao za rukovodioce kulturnih centara, tako i za njihov status. Time je dodala da postoji saradnja sa Republikom Albanije, što je nova situacija i da bi bilo dobro da zakonski stručnjaci prethode svim problemima koji se mogu desiti.

Vjosa Osmani-Sadriu, vezano za diskusiju pokrenutu od strane poslanice Evgjeni Thaçi, naglasila je da bi bilo bolje da izveštaj radne grupe o nadzoru zakona bude usvojen u Skupštini, gde će se naglasiti zastoji koji će se uzeti u obzir novim Zakonom.

Zafir Berisha, u vezi sa kulturnim centrima u dijaspori, rekao je da se položaj osoblja u tim centrima treba regulisati, da se izaberu na osnovi zasluga bez obzira na to kako će se isti zvati. Dok, vezano za televizijski kanal za dijasporu rekao je da Mađarska je došla s dobrim rešenjem gde putem državne televizije postoji kanal posebno namenjen dijaspori. Vezano za pitanje glasanja i zastupanja dijaspore naveo je da su to pitanja za koje je potrebna analiza i razmatranje u buduće, i da kao društvo trebamo razmotriti ideju o promeni rezervisanih mesta.

Fitore Pacolli, nadovezujući se sa Nacrt zakonom o dijaspori, postavila je pitanje ministru Gashi koga su konsultovali tokom izrade ovog zakona, koje organizacije civilnog društva, šta se postilo na tri održanim radionicama, kada se pružila mogućnost za online javnu konsultaciju nacrt zakona, za koje informacije je navela da ukoliko ne možemo istim raspolagati trenutno, mogu se proslediti i pismeno od strane ministarstva.

Dardan Gashi obavestio je da organizacija Germin se tokom celog vremena konsultovala vezano za dijasporu. Naveo je da će ministarstvo biti angažovano da za ovaj Nacrt Zakon budu saglasni svi članovi komisije i sve grupe interesa u dijaspori. Ako postoji potreba naveo je da se za komisiju može pripremiti pismeni izveštaj u vezi sa izradom Nacrt zakona.

Time Kadrijaj naglasila je da vezano za Nacrt Zakon, komisija treba isti da razmotri, izmeni i dopuni i prosledi isti na plenarnoj sednici. Gđa. Kadrijaj rekla je da nakon jedne izjave za medije gde je opozicija bila protiv liberalizacije viza, apeluje da svi budu angažovani u procesu liberalizacije viza jer nepravedno građani Kosova se drže izolovanim u ovom procesu.

Vjosa Osmani-Sadriu što se tiče liberalizacije viza, navela je da svaki poslanik komisije je odigrao pozitivnu ulogu i da su svugde lobirali nezavisno toga da li su pozicija ili opozicija. Kršenje prava na glasanje i zastupanje kao dva suštinska prava su teme s kojima se svakako moramo baviti. U ovom smeru, navela je, bilo bi dobro da komisija održi jedan neformalni sastanak sa CIK-om, kako bi diskutovali o ovim brigama koje dijaspora ima. Dok vezano za javne rasprave vezano za Nacrt Zakon navela je, da će se održati jedan zajednički sastanak kako bi se detaljno objasnile posete, njihovi datumima, mesta i delegacije.

4. Razno

a) Komisija, zasnivajući se na odluci plenarne sesije, dana 14. juna 2018. godine, o izmeni strukture komisije prema kojoj su poslanici Visar Ymeri i Aida Derguti, zamenjeni poslanicima Glauk Konjufca i Fitore Pacolli-Dalipi iz s zahtevom gđe. Pacolli, komisija je odlučila da se ove promene odraze i u sastavu radnih grupa. Prema ovim promenama sada član radne grupe za izradu plana za razvoj parlamentarne diplomatije iz redova PG-VV je poslanik Glauk Konjufca.

Takođe, prema ovim promenama radna grupa za nadzor primene zakona za Ministarstvo inostranih poslova i Diplomatske službe Republike Kosova, Zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 03/L-044 o ministarstvu inostranih poslova i diplomatske službe Republike Kosova, Zakona o spoljnoj službi Republike Kosova i Zakona o primeni Međunarodnih sankcija, predsedavaće poslanica Fitore Pacolli Dalipi, koja je i članica radne grupe za nadzor primene Zakona o dijaspori i migraciji i Zakona o strateškim investicijama.

b) Komisija je odlučila da za uplate veće od 100 evra iz budžeta komisije za finansiranje aktivnosti iste, a koje zahtevaju odluku Komisije, bude ovlašćena predsednica, da unutar budžetske godine 2018, u slučaju potrebe budu izvršene uplate pozivajući se na odluci ove sednice i da ne bude potrebe da se sazove sednica u ovoj svrsi.

c) Predsednica komisije je obavestila da formiranje radne grupe koja je bila angažovana za izradu plana za razvoj parlamentarne diplomatije ima za cilj slično tretiranje s strategijom koja je izrađena za međunarodne odnose iz Nacrt Zakona o tviningu. Usvajanje ove strategije navela je, da je predviđeno u Planu sprovođenja SSP-a i treba se završiti do kraja ove godine. Stoga, rekla je da je neophodno da komisija rani u punom sastavu kako bi se razmotrili dva postojeća koncept dokumenta i da se isti kasnije proslede na usvajanje. Time je predsednica predložila da se organizuje dvodnevna radionica, kako bi se ekskluzivno radilo na ovim pitanjima.

Sednica je završena u 14.00 časova.

Predsednica Komisije,

Vjosa Osmani-Sadriu

Pripremljeno:
Pomoćno osoblje Komisije.